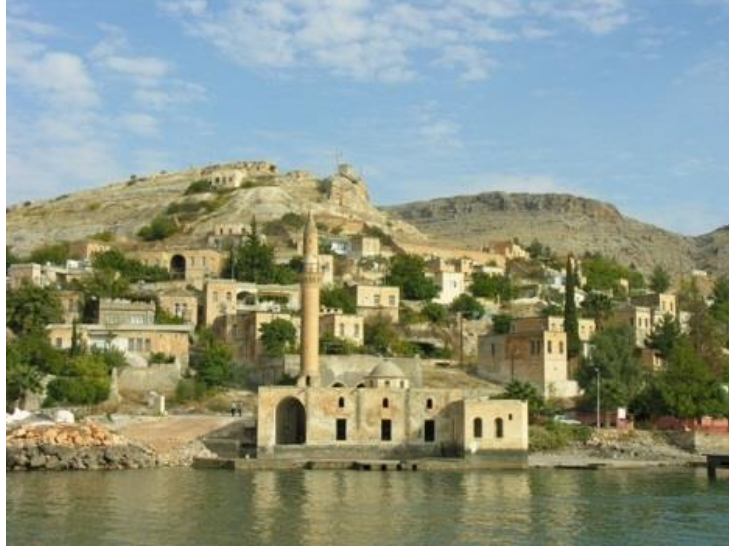

HALFET İLÇEMİZ

Halfeti

Halı, urfa merkez ilçesine 112 km mesafede olan ilçenin yüzölçümü 646 km²'dir. İlçe; 3 belediye, 1 bucak, 36 köy ve 23 mezradan oluşmaktadır. Batısında Gaziantep iline bağlı, Araban, Yavuzeli ve Nizip ilçeleri, kuzeyinde Adana iline bağlı, Besni ilçesi, doğusunda Bozova, güneyinde ise Birecik ilçesi bulunan Halfeti'nin denizden yüksekliği 525 metredir. 2012 nüfus sayımına göre ilçenin toplam nüfusu 39.609 kişidir. İlçe merkezinin Fırat sahiline il bir köyü eklenmiştir. İlçe merkezi bu köyün üzerinde ve sarp kayalıkların yamacında kurulmuştur. İlçe de hububat, Urfa fıstığı ve üzüm üretimi önemli bir yer kaplamaktadır. Halfeti arazisindeki ekilebilir alanlarda,ındaki tarlıklar ve kıraç araziler, halkın küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelmektedir. İlçenin iklimi Fırat Nehrinin etkisiyle Akdeniz iklimi karakteristiğini gösterir.

Değirmentepe

İlçe M.Ö. 855 y,ında Asur Kral, III. Salmanassar taraf,ndan zapt edildi i zaman " itamrat" ad,n, ta ,yordu. Yunanl,lar bunu de i tirerek "Urima" ad,n, verdi lerdir. Süryaniler ise, ilçe için "Kal-ā Rhomeyta" ve "Hesna d'Romaye" adlar,n, kullanm, lard,r. Araplar,n eline geçtikten sonra "Kal-āt-ül Rum" ad, tak,lm, t,r. XI. Yüzy,lda Bizansl,lar,n eline geçince bu kez "Romaion Koyla" ad,n, alm, t,r. 1290 y,ında Memluk Sultan, E ref taraf,ndan fethedilen ilçeye "Kal-āt-ül Müslimin" ad, verildi. Yavuz Sultan Selim zaman,nda Osmanl,lara egemenli ine geçen ilçe, günümüzde de kullan,lan "Urungala" ve "Rumkale" adlar,n, alm, t,r.

İlçenin bir k,sm, Birecik Baraj,'n,n göl sular, alt,nda kalm, t,r. Yeni yerle im yeri olarak ilçe merkezine 7 km. mesafedeki Karaotlak mevkii seçilmi ve yerle ime aç,lm, t,r. Kentin simgesi haline gelen **siyah gül** yerli yabanc, tüm konuklar,n ilgisini çekmekte, önemli bir ticaret potansiyeli içermektedir. Teknelerle ortalama bir saat süren tekne yolculu u ile Rumkaleğe ve tarihi Sava an Köyüne geziler yap,labilmektedir.

De irmendere

S YAH GÜL

Türkiye'de sadece Halfeti'de yeti en "siyah gül"ün, Halfeti'de ne zamandan beri görüldü ü ya da nas,ı ortaya ç,kt, , kesin olarak bilinmemektedir. Asl,nda siyaha yak,n koyu k,rm,z, renkli olan bu güller, ilk ve son baharda çiçek açmaktad,r. İlçenin büyük bir k,sm,n,n Birecik Baraj,'n,n sular, alt,nda kalmas, nedeniyle 10 km yukar,da bulunan yeni yerle im alan,na ilçe sakinleri taraf,ndan siyah gül götürülmü se de orada bitkinin siyah olarak açmad, , tespit edilmi tir.

Siyah Gül

RUMKALE

Rumkale, Birecik Ovası'nın ve Halfeti'nin kuzeyinde, Fırat Nehri'nin kıyısında, anıta yoluna bakan bir tepe üzerindedir ve Birecik'i kuzeyinden ve kuzeydoğusundan sınırlar. 12. yüzyılda Ermeni Piskoposluğu'nun merkezi haline gelmiştir. 1292 yılında Memluklu Sultan, Melik el-Eref tarafından ele geçirilmiştir. 1516 yılında Mercidabık Savaşı'ndan sonra Osmanlı egemenliğine giren Rumkale, Halep Eyaletine bağlanmıştır. Rumkale'de bugün gezilip görülebilecek eserler şunlardır: Kale, Aziz Nerses Kilisesi, Barınma Manastırı, kalıntıları.

Rum Kale

Sava an Köyü

AZ Z NERSES K L SES

12. Yüzyılın sonlarında Rumkale'de ölen Patrick Nerses (Nerses norhali) tarafından veya onun anısına inşa edilmiştir. Urfa'nın Mededdin Zengi tarafından ele geçirilmesi üzerine yazdığı, Manzum mersiyesi ile tanınan Bu ki i 1166-1173 arasında Rumkale Ermeni Katalikosluğu görevinde bulunmuştur. Sur içinde, kalenin güneyinde yer alan kilise, 1292'ye kadar Ermeniler tarafından Katolosluk makamı olarak kullanılmıştır. Rumkale Türkler tarafından 17 yüzyılda ele geçirilince kilise, camiye çevrilmiştir. Yapı, günümüzde doğu cephesinin yamaca yaslanan bölümüdür, burada yakk bir durumdadır. Yapının doğu cephesindeki süslemeli iki levha, Ermeni "**Kaçkarlar**," (Ta levhalar)nın tipik bir örneğidir.

BAR AVMA MANASTIRI

13 yüzyılda Rumkale'de yaayan Yakubi Azizi Baravma tarafından kendi adına inşa ettirdiği manastırdır. Yapının birbirine bitişik iki yapılarından bazı bölümler günümüze kadar gelebilmiştir. Manastırın inşasında büyük bloklar halinde kesme taşlar, düzgün kesme taşlar, kemer ve örtü sisteminde ise tuğla görünümü verilmiş kesme taşlar kullanılmıştır. Manastırın içinde ayrıca bir kuyuda bulunmaktadır.

NORHUT K L SES

İçenin Norhut Köyünde yer alan, üç nefli bazilikal planlı, 5. Yüzyıl Bizans Dönemine tarihlenen bir kilise kalıntısıdır. Önemli bir kısım, günümüze kadar ulaşmıştır.

FEYZULLAH EFENDİ KONA I

Halfeti yöresinin ileri gelenlerinden Feyzullah Efendi tarafından 1901 yılında (H. 1319) inşa edilmiştir. İnşaat, iki katlıdır. 1000 m² bir alan üzerinde iki katlı olarak yapılmış olan bina, ilk katta 10, ikinci katta ise 4 oda olmak üzere toplam 14 odalıdır. Birecik Baraj suları, altında kalacağından dolayı, Harran Üniversitesi tarafından, taşlarla numaralandırılarak Mardin yolu üzerine yapılmış Osman Bey Kampüsüne taşınmış ve aslına uygun olarak inşa edilmiştir.

Feyzullah Efendi Kona , (Harran Üniversitesi/Osmanbey Kampüsü)

KANTARMA HANI

Kantarma Mezrası'nda yer alan hanın kesin inşaat tarihi bilinmemektedir. Yöre halkı tarafından "**Selçuklu Hanı**," olarak isimlendirilmiştir. Avlu ve kapalı bölümlerden oluşan karma tipte bir han olduğu düşünülmektedir. Süsleme öğelerinin kullanılmadığı, büyük boyutlu kesme taşlardan inşa edilen tarihi yapı, malzeme ve teknik özellikleri ortaçağa ait bir han olduğunu düşündürür.

Kantarma Hanı,